

För kännedom:
Partiernas gruppledare
Kommunchef

Till:
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

Granskning av insynsarvodelt

På uppdrag av Älvsbyns kommuns revisorer har KPMG genomfört en granskning av insynsarvodelt.

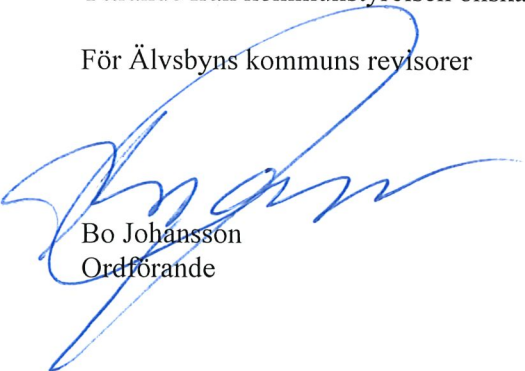
Vår sammanfattande bedömning är att det finns allvarliga brister i det sätt som partierna har hanterat insynsarvodelt och att detta inte har föranlett några särskilda åtgärder. Vidare anser vi att Kommunstyrelsen har brustit i den interna kontrollen. Kommunrevisionen anser att Kommunfullmäktige bör överväga att se över möjligheterna att kräva återbetalning av hela eller delar av utbetalt insynsarvode utifrån de allvarliga brister som konstaterats.

Utöver detta lämnar kommunrevisionen följande rekommendationer med anledning av granskningen:

- tydliggöra insynsarvodets intention samt vad insynsarvodelt får användas till,
- partierna får rekvirera insynsarvodelt efter de redovisat vad medlen använts till,
- se över de styrande dokumenten *Arvodesreglemente – bestämmelser om ersättning till Älvsbyns kommuns förtroendevalda* samt *Riktlinjer för partistöd*.

Yttrande från kommunstyrelsen önskas senast den 31 oktober 2018.

För Älvsbyns kommuns revisorer

Bo Johansson
Ordförande

Uppföljning av insynsarvode

Älvsbyns kommun

KPMG AB

2018-09-10

Antal sidor 9

Älvsbyns kommun
Uppföljning av insynsarvode

2018-09-10

Innehållsförteckning

1	Inledning/bakgrund	2
2	Resultat – uppföljning av insynsarvode	2
2.1	Arvodesreglemente	2
2.2	Insynsarvode år 2015-2018	3
2.3	Partiernas redovisning av insynsarvode	4
3	Slutsats och rekommendationer	9

1 Inledning/bakgrund

Vi har av Älvsbyns kommuns revisorer fått i uppdrag att utvärdera insynsarvode som utbetalas till oppositionspartierna. Enligt fastslaget arvodesreglemente ska en utvärdering ske under mandatperioden.

2 Resultat – uppföljning av insynsarvode

2.1 Arvodesreglemente

Av kommunfullmäktige fastställt arvodesreglemente, *Arvodesreglemente – bestämmelser om ersättning till Älvsbyns kommuns förtroendevalda*¹, framgår i § 8:

”Till kommunfullmäktige representerade oppositionspartier betalas ett årligt mandatbaserat insynsarvode om 0,4 basbelopp/mandat. Insynsarvodet utbetalas till partierna. Under mandatperioden ska en utvärdering genomföras av kommunens revisorer. Detta ska ske i god tid innan nästa mandatperiod.”

År 2015 uppgick utbetalt insynsarvodet till 0,4 basbelopp/mandat i linje med vad Arvodesreglementet stipulerar.

Av beslut från år 2016 och år 2017 framgår att mandatstödet skulle minskat på grund av besparing på ”politisk verksamhet”, mandatstödet minskades med 0,05 basbelopp/mandat till 0,35 basbelopp/mandat.

År 2017 minskades Liberalerna och Kristdemokraternas partistöd med 25 % då de, enligt beslutet, inte lämnat in redovisningar enligt tidplan.²

2.1.1 Riktlinjer för partistöd

Enligt *Riktlinjer för partistöd*³ ska partistödet användas för att stärka de politiska partiernas ställning i den kommunala demokratin och stödet ska användas för politisk verksamhet med anknytning till Älvsbyns kommun. Partistödet får inte användas (eller överlåtas) för att stärka de politiska partiernas ställning i annan kommun, landsting/region eller på riksnivå. Vidare stipulerar riktlinjen att partistödet fördelas utifrån innehavda mandat som består av:

- grundstöd, som uppgår till 0,55 basbelopp/parti och år.
- mandatstöd, som uppgår till 0,35 basbelopp/parti och år.
- insynsarvode, som uppgår till 0,35 basbelopp/parti och år.

Partistöd ska senast 30 juni årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 2 kap. 9 § första stycket KL⁴.

¹ KF 2014-10-13 § 78 Dnr 436/13-003

² KF 2017-02-13 § 15 Dnr 0445/16-104

³ KF 2017-04-24 § 34 Dnr 113/17-104

⁴ Enligt Nya kommunallagen (2017:725) 4 kap. 29 §.

Kommentar

Arvodesreglemente – bestämmelser om ersättning till Älvsbyns kommuns förtroendevalda stipulerar ett årligt insynsarvode på 0,4 basbelopp/mandat. För år 2015 utbetalades insynsarvode i linje med vad reglementet stipulerar, 0,4 basbelopp/mandat. För åren 2016 och 2017 beslutades att minska insynsarvode till 0,35. För beslut om insynsarvode gällande år 2018 kan vi inte, till skillnad från besluten från 2016 och 2017, finna att det framgår att insynsarvode skall minskas till 0,35 basbelopp/mandat. Däremot framgår det av *Riktlinjer för partistöd* att insynsarvode ska uppgå till 0,35 basbelopp/mandat.

Enligt *Riktlinjer för partistöd* ska partistöden redovisas skriftligt årligen. Vi har inom ramen för denna granskning tagit del av redovisningarna som lämnats. Redovisningarna beskriver inte hur de olika stöden/arvoden (grundstöd, mandatstöd samt insynsarvode) specifikt använts.

Vi konstaterar att *Arvodesreglemente – bestämmelser om ersättning till Älvsbyns kommuns förtroendevalda* och *Riktlinjer för partistöd* inte är synkroniserade vad gäller hur stort belopp insynsarvode ska uppgå till. Vi anser att det behöver tydliggöras vilket av de styrande dokumenten som gäller. Detta gäller även grundstöd- och mandatstödsarvoden.

Av det styrande arvodesreglementet framgår att stödet ska användas för politisk verksamhet med anknytning till Älvsbyns kommun däremot anges inte vilken typ av aktiviteter insynsarvode kan användas till. Enligt uppgift från verksamhetsföreträdare skulle insynsarvode göra det möjligt för oppositionspartierna att "jobba på fältet" med tjänstemännen. Vår bedömning är att det behöver tydliggöras vad insynsarvode får användas till.

2.2 Insynsarvode år 2015-2018

Av tabellen nedan framgår beslutat insynsarvode/parti åren 2015-2018.⁵

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Centerpartiet	88 800	77 785	77 525	79 625
Vänsterpartiet	53 280	46 725	46 515	47 775
Liberalerna	35 520	31 150	23 258 ⁶	31 850
Kristdemokraterna	17 760	15 575	11 629 ⁷	15 925
Norrbottens sjukvårdsparti	17 760	15 575	15 505	15 925

⁵ KS 2015-01-26 § 6 Dnr 0290/14-003; KF 2016-02-15 § 17 Dnr 0033/16-104; KF 2017-02-13 § 15 Dnr 0445/16-104, KF 2018-02-12 § 13 Dnr 0151/17-104

⁶ Minskat med 25 %

⁷ Minskat med 25 %

Sverigedemokraterna	71 040	62 300	62 020	63 700
Totalt insynsarvode	284 160	249 200	236 452	254 800

2.3 Partiernas redovisning av insynsarvode

Samtliga sex oppositionspartier har uppmanats lämna in uppgifter om hur mycket insynsarvode de emottagit åren 2015-2018 samt även redogör för hur insynsarvode använts under åren.

Centerpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Sverigedemokraterna har lämnat uppgifter. Övriga partier, Norrbottens sjukvårdsparti och Kristdemokraterna har inte lämnat någon redovisning.

2.3.1 Centerpartiet

Totalt för åren 2015-2018 har Centerpartiet emottagit 323 735 SEK enligt nedan tabell.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Centerpartiet	88 800	77 785	77 525	79 625

Nedan uppgifter har företrädare för verksamheten lämnat.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Gruppledararvode	34 020	25 704	25 704	25 704
Vice gruppledararvode	15 120	25 704	25 704	25 704
Budgetarbete arvode	4 726	4 017	4 017	4 017
Fullmäktigearvode	9 000	9 180	9 180	9 180
Arbetsgivaravgifter	11 532	12 838	12 178	12 023
TOTALT	74 398	77 443	76 783	76 628

Kommentar

År 2015

Vi konstaterar att Centerpartiet tagit emot knappa 89 tkr i insynsarvode. Av de underlag vi fått ta del av har insynsarvode använts till arvoden inklusive arbetsgivaravgifter. Det har redovisats hur drygt 74 tkr använts.

2018-09-10

Vidare konstaterar vi att det saknas redogörelse för hur 14 402 SEK använts under året 2015.

År 2016

För år 2016 emottogs knappa 78 tkr i insynsarvode. Enligt den redovisning som lämnats har vi fått redogörelse för hur dessa använts.

År 2017

Vi noterar att år 2017 har Centerpartiet tagit emot drygt 77 tkr i insynsarvode. Av de underlag vi fått ta del av har det redovisats hur dessa använts.

År 2018

Vi konstaterar att det utbetalats knappa 80 tkr i insynsarvode till Centerpartiet år 2018. Enligt den redovisning som vi tagit del av det, så när som på 3 tkr redogjorts för hur dessa tilldelade medel nyttjats.

2.3.2 Vänsterpartiet

Totalt för åren 2015-2018 har Vänsterpartiet tagit emot 194 295 SEK i insynsarvode enligt nedan.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Vänsterpartiet	53 280	46 725	46 515	47 775

Vänsterpartiet har redovisat vad (vilka aktiviteter) de använt insynsarvodet till enligt tabellen nedan. Ingen specificering av belopp har inkommit.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Utåtriktade aktiviteter				
Utbildning				
Lokalhyra				
Ersättningar till förtroendevalda				
Stöd till Norrbottensdistriktet				

Kommentar

Åren 2015-2018

Vi konstaterar att Vänsterpartiet tagit emot mellan knappa 47 tkr till drygt 53 tkr för insynsarvode under åren 2015-2018.

Av de uppgifter partiet lämnat framgår att de använt insynsarvode till utåtriktade aktiviteter, utbildning, lokalhyra, ersättningar till förtroendevalda samt stöd till Norrbottensdistriktet. Dock har Vänsterpartiet inte specificerat hur mycket av insynsarvode som använts till respektive aktivitet per år.

2.3.3 Liberalerna

Totalt för åren 2015-2018 har Liberalerna emottagit 121 778 SEK för insynsarvode enligt nedan tabell.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Liberalerna	35 520	31 150	23 258 ⁸	31 850

Nedan uppgifter har företrädare för verksamheten lämnat.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Arvode	35 300			
Riksmöte inkl. omkostnader		21 746	11 264	4 303
Konferens Norrbotten			5 436	9 786
Föreläsning			1 990	
Landsmöte				2 700
TOTALT	35 300	21 746	18 690	16 789

Kommentar

År 2015

Vi konstaterar att Liberalerna tagit emot knappa 35 tkr i insynsarvode. Av de underlag vi fått ta del av har det redovisats hur dessa använts under året 2015.

År 2016

För år 2016 emottogs drygt 31 tkr i insynsarvode. Enligt den redovisning som lämnats har vi fått redogörelse för hur knappt 22 tkr använts.

Vi konstaterar att det saknas redogörelse för hur 9 404 SEK nyttjats under år 2016.

År 2017

⁸ Minskat med 25 %

Vi noterar att år 2017 har Liberalerna tagit emot drygt 23 tkr i insynsarvode. Av de underlag vi fått ta del av har det redovisats hur knappa 19 tkr använts.

Då Liberalerna år 2017 inte lämnat in redovisning enligt tidplan reducerades arvudet för året med 25 %.

Vi konstaterar att det saknas redogörelse för hur 4 568 SEK använts under året 2017.

År 2018

Vi konstaterar att det utbetalats knappa 32 tkr i insynsarvode till Liberalerna år 2018. Enligt den redovisning som vi tagit del av har det redogjorts för hur knappa 17 tkr nyttjats.

Vidare konstaterar vi att det saknas redogörelse för hur 15 061 SEK använts under året 2018.

2.3.4 Kristdemokraterna

Totalt för åren 2015-2018 har Kristdemokraterna emottagit 60 889 SEK i insynsarvode.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Kristdemokraterna	17 760	15 575	11 629 ⁹	15 925

Kommentar

Vi har inte, trots påtryckningar, fått någon återkoppling på hur insynsarvudet år 2015-2018 har nyttjats av Kristdemokraterna.

2.3.5 Norrbottens sjukvårdsparti

Totalt för åren 2015-2018 har Norrbottens sjukvårdsparti erhållit 269 060 SEK.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Norrbottens sjukvårdsparti	17 760	15 575	15 505	15 925

Kommentar

Vi har inte fått återkoppling på hur insynsarvudet år 2015-2018 har nyttjats av Norrbottens sjukvårdsparti trots att vi påmint vid flertalet tillfällen.

2.3.6 Sverigedemokraterna

Totalt för åren 2015-2018 har Sverigedemokraterna emottagit 259 060 SEK enligt nedan tabell.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
--	---------	---------	---------	---------

⁹ Minskat med 25 %

Sverigedemokraterna	71 040	62 300	62 020	63 700
---------------------	--------	--------	--------	--------

Nedan uppgifter har företrädare för verksamheten lämnat.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Utredningar, granskningar	2 700	2 315	3 550	2 800
Extern utbildning		3 000	4 000	15 000
Intern utbildning		1 000	1 400	1 400
Kopiering av handlingar	2 800	2 050	2 010	1 800
Sammanträden		200		400
Resor	1 572	4 551	925	1 200
Logi	880		5 750	
TOTALT	7 952	13 116	17 635	22 600

Kommentar

År 2015

Vi konstaterar att Sverigedemokraterna tagit emot drygt 71 tkr i insynsarvode. Av de underlag vi fått ta del av har det redovisats hur knappa 8 tkr använts.

Vi konstaterar därmed att det saknas redogörelse för hur 63 088 SEK använts under året 2015.

År 2016

För år 2016 emottogs drygt 62 tkr i insynsarvode. Enligt den redovisning som lämnats har vi fått redogörelse för hur drygt 13 tkr använts.

Vi konstaterar att det saknas redogörelse för hur 49 184 SEK nyttjats under år 2016.

År 2017

Vi noterar att år 2017 har Sverigedemokraterna tagit emot drygt 62 tkr i insynsarvode. Av de underlag vi fått ta del av har det redovisats hur knappa 18 tkr använts.

Vi konstaterar att det saknas redogörelse för hur 44 385 SEK använts under året 2017.

År 2018

Vi konstaterar att det utbetalats knappa 64 tkr i insynsarvode till Sverigedemokraterna år 2018. Enligt den redovisning som vi tagit del av har det redogjorts för hur knappa 23 tkr nyttjats.

2018-09-10

Vidare konstaterar vi att det saknas redogörelse för hur 41 100 SEK använts under året 2018.

3 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att det finns allvarliga brister i det sätt som partierna har hanterat insynsarvodeln och att detta inte har föranlett några särskilda åtgärder. Vidare anser vi att kommunstyrelsen har brustit i den interna kontrollen. Vi anser att kommunfullmäktige bör överväga att se över möjligheterna att kräva återbetalning av hela eller delar av utbetalt insynsarvode utifrån de allvarliga rister som konstaterats.

Av det styrande arvodesreglementet framgår att stödet ska användas för politisk verksamhet med anknytning till Älvsbyns kommun däremot anges inte vilken typ av aktiviteter insynsarvodeln kan användas till.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- tydliggöra insynsarvodets intention samt vad insynsarvodeln får användas till,
- partierna får rekvirera insynsarvodeln efter de redovisat vad medlen använts till,
- se över de styrande dokumenten *Arvodesreglemente – bestämmelser om ersättning till Älvsbyns kommuns förtroendevalda samt Riktlinjer för partistöd*.

Datum som ovan

KPMG AB

Kristian Damlin
Kundansvarig

Camilla Strömbäck
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.